



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής
Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

Αθήνα, 20-12-2023

Αριθ. Πρωτ. : 123135 - 20-12-2023

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1472

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
10563, Αθήνα
Πληροφορίες: Ασημίνα Γεωργακοπούλου
Τηλέφωνο: 210 3742068
Email: ageorgakopoulou@mnec.gr
stateaid_unit@mnec.gr

Προς: Ε.Υ.Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»

Θέμα: Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου πρόσκλησης για την Δράση – «Δίκτυο ερευνητικών υποδομών τοπικού χαρακτήρα».

Σχετ: Το απεσταλμένο στις 13-12-2023 ηλεκτρονικό μήνυμά σας (Α.Π. εισ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 1472 /13-12-2023)

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, που αφορά την υπό αξιολόγηση πρόσκληση για την Δράση – «Δίκτυο ερευνητικών υποδομών τοπικού χαρακτήρα», λαμβανομένου υπόψη του Ενωσιακού θεσμικού πλαισίου για τις Κρατικές Ενισχύσεις, σημειώνονται τα εξής:

1. Στο πλαίσιο της δράσης θα χρηματοδοτηθούν Ερευνητικές Υποδομές τοπικού χαρακτήρα των ΑΕΙ και Ερευνητικών Ιδρυμάτων της Κρήτης, οι οποίες προωθούν την καινοτομία στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Απόληξης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ). Θα συμβάλουν στην ανάπτυξη εφαρμοσμένης έρευνας, πραγματοποίησης πιλοτικών εφαρμογών και πειραμάτων για την επίλυση σύνθετων τεχνολογικών θεμάτων, ειδικών εργαστηριακών ελέγχων και παροχή υψηλού επιπέδου τεχνολογικών συμβουλών στις επιχειρήσεις της Κρήτης. Επιπλέον, αναμένεται να συμβάλουν στην ανάπτυξη ενός περιφερειακού συστήματος ερευνητικών υποδομών με σημαντική προστιθέμενη αξία στο οικοσύστημα καινοτομίας της Κρήτης, ώστε να αντιμετωπίζει σύνθετα τεχνολογικά θέματα και θα παρέχει υψηλού επιπέδου τεχνολογική υποστήριξη στις επιχειρήσεις της Κρήτης. Η επιλογή των υποδομών που θα υποστηριχθούν θα λαμβάνει υπόψη την



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



προώθηση της επιστημονικής αριστείας στους τομείς προτεραιότητας της ΕΣΕΕ, την προώθηση της διεπιστημονικής και διαπανεπιστημιακής συνεργασίας και γενικότερα την ενδυνάμωση του περιφερειακού οικοσυστήματος καινοτομίας.

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι:

- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ,
- ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ,
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ,
- ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ,
- ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ,
- ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΕΛΚΕ) ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ,
- ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΙΤΕ),
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.),
- ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ),

Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους.

2. Για τις δράσεις Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΑΚ) και για τους οργανισμούς έρευνών και διάχυσης γνώσης και τις ερευνητικές υποδομές σύμφωνα με το σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (C(2022) 7388 final 19-10-2022) θεωρούνται ως μη οικονομικής φύσης οι εξής δραστηριότητες:

α) κύριες δραστηριότητες ερευνητικών οργανισμών και ερευνητικών υποδομών, και ιδιαίτερα:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.

- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,

- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης.

β) δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες αυτές επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής

Ενώ σύμφωνα με το σημείο 21 της ίδιας Ανακοίνωσης:



Σε περίπτωση που ένας ερευνητικός οργανισμός ή μια ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές, όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Εάν ο ερευνητικός οργανισμός ή η ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η χρηματοδότησή του/της μπορεί να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική, δηλαδή συνδέεται άμεσα με τη δραστηριότητα του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση του/της, και είναι περιορισμένου πεδίου εφαρμογής. Για τους σκοπούς του παρόντος πλαισίου, η Επιτροπή θα θεωρεί ότι όντως πρόκειται για την ως άνω περίπτωση όταν οι οικονομικές δραστηριότητες καταναλίσκουν ακριβώς τους ίδιους πόρους (όπως υλικό, εξοπλισμό, εργασία και σταθερό κεφάλαιο) με τις μη οικονομικές δραστηριότητες και η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε έτος για τέτοιου είδους οικονομικές δραστηριότητες δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα.

Περαιτέρω ανάλυση για την δυνατότητα χρηματοδότησης ερευνητικών υποδομών αναλόγως το είδος της δραστηριότητας, υπό ποιες προϋποθέσεις μία ενίσχυση σε ερευνητική υποδομή δύναται να θεωρηθεί ως κρατική ή μη ενίσχυση καθώς και επιμέρους διευκρινιστικά ζητήματα (π.χ. πως υπολογίζεται η συνολική ετήσια δυναμικότητα, πως ελέγχεται η τήρηση του 80-20%, λογιστικός διαχωρισμός που πρέπει να ακολουθείται κ.λ.π.) αναλύονται στο με αρ. πρωτ. 49939/ΕΥΚΕ1942/13-5-2016 έγγραφο της υπηρεσίας μας το οποίο έχει συμπεριληφθεί στα έχοντας υπ' όψιν της πρόσκλησης και αποσπάσματα του αναφέρονται στο κείμενο της πρόσκλησης.

3. Με βάση τα παραπάνω και όσον αφορά την υπό αξιολόγηση πρόσκληση θα πρέπει :

- ι) Να τροποποιήσετε τις αναφορές στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» και να αναφέρετε την νέα C(2022)7388 final 19-10-2022 αντί της παλαιάς σε όλα τα σημεία της πρόσκλησης.
- ιι) Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων, έκαστη εξ αυτών πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με τα ζητήματα κρατικών ενισχύσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με αρ. πρ. 99801/ΕΥΚΕ_ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο



2021-2027», καθώς και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο με αρ. πρ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.203 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ.

ιι) Στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να εξετάσει την πλήρωση των σχετικών κριτηρίων κατά την φάση της αξιολόγησης και να προβεί στην εξέταση του σημείου ιι ανωτέρω και συγκεκριμένα:

α) να επιβεβαιώσει ότι προς ενίσχυση πράξεις εμπίπτουν στον ορισμό του αρ. 1.3 της της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (C(2022) 7388 final 19-10-2022) σημείο (λγ) και συνιστούν «ερευνητική υποδομή»,

β) να επιβεβαιώσει ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι των πράξεων εμπίπτουν στον ορισμό αρ. 1.3 της ίδιας Ανακοίνωσης σημείο (λβ) και στον ορισμό «οργανισμός ερευνών και διάδοσης γνώσεων». Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η πρόσκληση αναφέρει ότι: «Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους». Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στο σημείο αυτόν διότι εάν οι δυνητικοί δικαιούχοι δεν εμπίπτουν στον ορισμό «οργανισμός ερευνών και διάδοσης γνώσεων» τότε αυτοί ενδεχομένως θα πρέπει να εξεταστούν με βάση τα προβλεπόμενα στο αρ. 26 του ΓΑΚ (εφόσον βέβαια πληρούν τις ανάλογες προϋποθέσεις).

γ) να επιβεβαιώσει ότι οι ερευνητικές υποδομές θα χρησιμοποιηθούν για δραστηριότητες μη οικονομικής φύσης,

δ) σε περίπτωση που μια ερευνητική υποδομή χρησιμοποιηθεί για δραστηριότητες και οικονομικής και μη οικονομικής φύσης και οι δραστηριότητες οικονομικής φύσης δεν μπορούν να θεωρηθούν επικουρικές, θα πρέπει να προσδιοριστεί το κατάλληλο πλαίσιο κανόνων κρατικών ενισχύσεων στο οποίο εμπίπτει κάθε πράξη και θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε να διασφαλισθεί η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που προκύπτουν από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων.

Επισημαίνεται ότι στην πρόσκληση στις βασικές κατευθύνσεις επιλεξιμότητας των πράξεων μεταξύ άλλων αναφέρονται: «υποχρέωσή δήλωσης του εξοπλισμού στο μητρώο ΙΒΟ, ως προσφερόμενο εξοπλισμό προς υποστήριξη των επιχειρήσεων», «σχέδιο αξιοποίησης των ερευνητικών υποδομών από άλλες ερευνητικές ομάδες και επιχειρήσεις της Περιφέρειας Κρήτης συμπεριλαμβανομένου του πλάνου ενημέρωσης και επικοινωνίας με τις επιχειρήσεις αναφορικά με τις δυνατότητες αξιοποίησης του εξοπλισμού». Οπότε θα πρέπει να ελέγχεται διεξοδικά, με βάση τα ως άνω αναφερόμενα, κατά πόσον οι οικονομικές δραστηριότητες δύναται να θεωρηθούν επικουρικές ή όχι.



Η Δ.Α θα πρέπει να λαμβάνει από τον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης επιχειρησιακό σχέδιο από το οποίο να προκύπτει η χρήση που θα έχει η υποδομή έπειτα από την κατασκευή / επέκταση της και στο σχέδιο αυτό να αναφέρονται τα ποσοστά χρήσης της για μη οικονομικές και οικονομικές δραστηριότητες σε ετήσια βάση από την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου έργου και μετά.

Σε κάθε περίπτωση η εξέταση τήρησης των προϋποθέσεων αυτών πρέπει να γίνεται τόσο κατά την φάση αξιολόγησης-ένταξης των πράξεων όσο και κατά το στάδιο του ελέγχου και κυρίως κατά το στάδιο ελέγχου των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Τέλος, επισημαίνεται, ότι η παρούσα αφορά ζητήματα Κρατικών Ενισχύσεων ενώ δεν αφορά ζητήματα συμβατότητας με τους Κανονισμούς των Ταμείων και του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, τα οποία εξετάζονται από τις αρμόδιες Αρχές.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Αν. Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Ν. Παπαθανάση
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
3. Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
4. Ε.Υ.Κ.Ε.-Χ.Ε.



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

